

Svensk författningssamling

Förordning om ändring i hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80)

Utfärdad den 27 november 2025

SFS 2025:1318

Publicerad
den 3 december 2025

Regeringen föreskriver att det i hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80) ska införas ett nytt kapitel, 6 a kap., av följande lydelse.

6 a kap. Kommuners och regioners beredskap

Planering för hantering av katastroftillstånd och händelser som medför ett stort antal skadade eller sjuka

1 § Kommuner och regioner ska i sin planering för att upprätthålla beredskap för katastroftillstånd och händelser som medför ett stort antal skadade eller sjuka särskilt beakta

1. behovet av åtgärder för ledning och samverkan på kort och lång sikt,
2. behovet av åtgärder för uthållighet,
3. behovet av och tillgången till resurser för hälso- och sjukvård, och
4. behovet av att information når ut till alla grupper i samhället.

2 § Kommuner och regioner ska i en eller flera planer fastställa hur samverkan och ledning av hälso- och sjukvården på olika nivåer ska utövas när det råder katastroftillstånd och vid händelser som medför ett stort antal skadade eller sjuka.

Av planen eller planerna ska särskilt framgå

1. hur ansvaret för ledning och samverkan är fördelat på olika beslutande organ och enskilda tjänstemän,
2. hur samverkan ska ske med aktörer på lokal, regional och nationell nivå och hur verksamheter ska samordnas,
3. hur nödvändiga resurser kan tillgängliggöras,
4. hur personal och andra resurser ska om disponeras och hur resurser som inte finns omedelbart tillgängliga ska mobiliseras, och
5. hur patienter vid behov skyndsamt ska kunna överföras för vård mellan regioner eller kommuner eller mellan en region och en kommun.

Tjänsteman i beredskap

3 § I varje region ska det finnas en funktion som ständigt är bemannad med uppgift att ta emot larm och larma vidare, verifiera uppgifter samt initiera och samordna det inledande arbetet vid katastroftillstånd eller händelser som medför ett stort antal skadade eller sjuka eller vid risk för sådana händelser (tjänsteman i beredskap).

4 § Planeringsanvisningar för kommuners och regioners hälso- och sjukvård inför och under höjd beredskap ska utgå från regeringsbeslut som rör inriktningen av totalförsvaret och syfta till en sammanhängande planering för totalförsvarets hälso- och sjukvård inför och under höjd beredskap.

Planeringsanvisningarna får innehålla särskilda åtgärder som en kommun eller region ska vidta för att säkerställa en viss förmåga.

5 § Socialstyrelsen får, efter att ha gett Försvarsmakten tillfälle att yttra sig, meddela ytterligare föreskrifter om planeringsanvisningar för hälso- och sjukvård inför och under höjd beredskap.

6 § Socialstyrelsen ska vid behov samverka med kommuner, regioner, Försvarsmakten, civilområdesansvariga länsstyrelser enligt förordningen (2022:525) om civilområdesansvariga länsstyrelser, Myndigheten för civilt försvar och de myndigheter som är beredskapsmyndigheter i beredskapssektorn hälsa, vård och omsorg enligt förordningen (2022:524) om statliga myndigheters beredskap, när Socialstyrelsen tar fram föreskrifter om planeringsanvisningar enligt 5 §.

7 § Kommuner och regioner ska på begäran av Socialstyrelsen lämna de uppgifter som behövs för att myndigheten ska kunna ta fram föreskrifter om planeringsanvisningar enligt 5 §.

Socialstyrelsen får meddela ytterligare föreskrifter om uppgiftsskyldigheten i första stycket.

8 § Kommuner och regioner ska, vid behov, samverka med varandra och med statliga myndigheter i genomförandet av sådana planeringsanvisningar som Socialstyrelsen får föreskriva om enligt 5 §.

Ärenden om hjälp under katastroftillstånd

Anmälan av hjälpbehov

9 § En anmälan om hjälp enligt 16 a kap. 3 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) ska göras skyndsamt till Socialstyrelsen.

10 § Socialstyrelsen ska skyndsamt informera Regeringskansliet om att en kommun eller region har anmält ett hjälpbehov.

Samverkan och lägesbilder

11 § Kommuner, regioner och statliga myndigheter ska, efter det att en kommun eller region anmält ett hjälpbehov, på begäran av Socialstyrelsen samverka enligt 16 a kap. 4 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) i frågor om att lämna hjälp.

12 § Socialstyrelsen ska, när en kommun eller region anmält ett hjälpbehov, löpande lämna en samlad lägesbild till Regeringskansliet. Den ska omfatta uppgifter om

1. kommunens eller regionens hjälpbehov,
2. andra kommuners och regioners möjlighet att lämna hjälp,
3. statliga myndigheters möjlighet att lämna hjälp,
4. hur situationen kan antas utvecklas över tid, och

Skyldighet att lämna uppgifter

13 § Kommuner och regioner ska på begäran av Socialstyrelsen lämna de uppgifter som behövs i ärenden om hjälp enligt 16 a kap. 6 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30). Uppgifterna ska lämnas skyndsamt.

Beslut om hjälp

14 § Regeringens beslut om hjälp enligt 16 a kap. 5 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) gäller omedelbart.

15 § Socialstyrelsen ska skyndsamt underrätta Regeringskansliet om det finns skäl för regeringen att besluta om att hjälp ska lämnas enligt 16 a kap. 5 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30).

En underrättelse enligt första stycket ska innehålla

1. en beskrivning av en kommuns eller regions hjälpbehov,
2. förslag på hjälpåtgärder,
3. när och hur hjälpen ska lämnas,
4. omfattningen av hjälpen, och
5. vilken kommun eller region som ska lämna hjälpen.

16 § Socialstyrelsen ska underrätta Regeringskansliet om det finns skäl för regeringen att besluta om att hjälp inte ska lämnas enligt 16 a kap. 5 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30). Underrättelsen ska innehålla den information som regeringen behöver.

17 § Efter att regeringen har fattat ett beslut om att hjälp ska lämnas, ska Socialstyrelsen följa upp och informera Regeringskansliet om läget för den kommun eller region som är mottagare av hjälpen.

Beslut om kvalificerat katastroftillstånd

18 § Socialstyrelsen ska skyndsamt underrätta Regeringskansliet om det finns skäl för regeringen att besluta om kvalificerat katastroftillstånd enligt 16 a kap. 9 § första stycket hälso- och sjukvårdslagen (2017:30).

Socialstyrelsen ska skyndsamt underrätta Regeringskansliet om det finns skäl för regeringen att besluta om att det kvalificerade katastroftillståndet inte längre ska gälla enligt 16 a kap. 9 § andra stycket hälso- och sjukvårdslagen.

Övriga bemyndiganden

19 § Socialstyrelsen får meddela föreskrifter om kommuners och regioners skyldighet att erbjuda vård som är nödvändig för liv och hälsa enligt 16 a kap. 1 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30).

20 § Socialstyrelsen får meddela ytterligare föreskrifter om

1. anmälan om hjälpbehov enligt 16 a kap. 3 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30),
2. kommuners och regioners skyldighet att planera så att beredskap upprätthålls för katastroftillstånd och händelser som medför ett stort antal skadade eller sjuka enligt 7 kap. 2 b § och 11 kap. 2 a § hälso- och sjukvårdslagen,

3. samverkan i frågor om att lämna hjälp enligt 16 a kap. 4 § hälso- och sjukvårdslagen, och

4. kommuners och regioners uppgiftsskyldighet i ärenden om hjälp enligt 16 a kap. 6 § hälso- och sjukvårdslagen.

SFS 2025:1318

21 § Socialstyrelsen får meddela föreskrifter om verkställigheten av 1–20 §§.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2026.

På regeringens vägnar

ELISABET LANN

Sarah Cagnell
(Socialdepartementet)